

RAPORT WSTĘPNY O WYPADKU LOTNICZYM

(Zawiera jedynie wstępną informację o zdarzeniu lotniczym, przekazywaną nie później niż 30 dni od dnia otrzymania informacji o zdarzeniu; przesyłany Prezesowi ULC fax - (22)5207354)

I – OKREŚLENIE ZDARZENIA

INFORMACJA O ZDARZENIU

Nr akt sprawy

8 | 4 | 4 | / | 1 | 1 | | | | | | | | | | |

MIEJSCE ZDARZENIA

Państwo / rejon zdarzenia

Polska

Miejscowość, Jastarnia– Miejsca Przystosowanego do Startów i Lądowań (54°42'37"N 018°38'43"E)

CZAS ZDARZENIA

Data zdarzenia

2 | 0 | 1 | 1 |

Rok

0 | 7 |

Miesiąc

1 | 8 |

Dzień

Czas lokalny zdarzenia

0 | 6 |

Godz.

3 | 5 |

Min.

LMT

STATEK POWIETRZNY

Producent SP

AERO-AT Sp z o.o.

Typ SP

Samolot AT-3 R100

Znaki rejestracyjne SP

S | P- | T | A | R | | | | | - | | | | |

Państwo rejestracji SP

POLSKA

Nazwa użytkownika SP

Prywatny/ Barfly Sp. z o.o.

II – PRZEBIEG LOTU

LOTNICTWO KOMUNIKACYJNE

Rodzaj lotu

1. pasażerski

2. cargo

3. pasaż./cargo

4. przebazowanie

5. szkolny / kontrolny

6. inny

7. nieznan

S lot regularny

N lot nieregularny

Z nieznan

D lot krajowy

I lot międzynarodowy

Z nieznan

LOTNICTWO OGÓLNEGO PRZEZNACZENIA

Rodzaj lotu

Szkolny lub treningowy

10. z instruktorem

13. inny

11. samodzielny

12. kontrolny

Niehandlowy

20. w celach własnych

23. specjalny

26. nieznanym

21. służbowy

24. nad otwartym morzem

22. rządowy

25. inny

Handlowy

30. lot agro

33. lot reklamowy

36. transport drewna

31. lot gaśniczy

34. z ładunkiem podwiesz.

37. nad otwartym morzem

32. lot obserwacyjny

35. lot sanitarny

38. inny

Loty różne

40. lot badawczy

43. lot poszukiwawczy

46. inny

41. nielegalny

44. pokazowy / sportowy

47. nieznanym

42. przebazowanie

45. akwizyc./ pokaz.

Rodzaj użytkownika

1. aeroklub / szkoła lotn.

4. użyt. Prywatny

7. nieznanym

2. spółka

5. sprzedaż / wynajem

3. przedś. Państw.

6. inny

TRASA LOTU

Ostatni punkt odlotu

J A S T A R N I A

Nazwa miejscowości w pisowni lokalnej – litery łacińskie

Czy: S taki sam jak nazwa miejscowości, w której zaistniało zdarzenie

Planowany punkt docelowy

O L S Z T Y N - D A J T K I E P O D

Nazwa miejscowości w pisowni lokalnej – litery łacińskie

Czy: S taki sam jak nazwa miejscowości, w której zaistniało zdarzenie

Długotrwałość lotu

□ □ □ □ □ □ □ □

DO DNIA RAPORTU WSTĘPNEGO NIE USTALONO zdarzenie zaistniało na ziemi

III – OBRAŻENIA CIAŁA

Załoga	Śmiertelne	Poważne	Nieznaczone	Nie było	Nieznane
	□ □ □	□ 1 □	□ □ □	□ □ □	□ □ □
Pasażerowie	□ □ □ □	□ □ □ □	□ 1 □ □	□ □ □ □	□ □ □ □
Osoby postronne	□ □ □ □	□ □ □ □	□ □ □ □		

□ □ □

□ 1 □

□ □ □

□ □ □

□ □ □

Pasażerowie

□ □ □ □

□ □ □ □

□ 1 □ □

□ □ □ □

□ □ □ □

Osoby postronne

□ □ □ □

□ □ □ □

□ □ □ □

Uwaga: Dane wiadome w dniu pisania raportu

IV – USZKODZENIA

Uszkodzenia statków powietrznych

D zniszczony   S poważnie uszkodzone   M nieznacznie uszkodzony   N nie było   Z nie ustalono

V – INFORMACJA METEOROLOGICZNA

Ogólna sytuacja meteorologiczna

1 VMC   2 IMC   Z nie ustalono

Warunki oświetlenia

1 świt   2 oświetlenie dzienne   3 zmierzch
 4 noc księżycowa   5 noc ciemna   Z nie ustalono

KOLEJNOŚĆ WYSTĘPOWANIA WYDARZEŃ

KOLEJNOŚĆ ZDARZEŃ:	ETAP LOTU:
<ul style="list-style-type: none"> - PRZYBYCIE NA LOTNISKO PILOTA I PASAZERA - PRZYGOTOWANIE SAMOLOTU DO LOTU - OKRESLENIE KIERUNKU WIATRU - WYKOŁOWANIE NA POCZATEK PASA STARTOWEGO NA KIERUNKU 135 STOPNI - ROZPOCZĘCIE ROZBIEGU DO STARTU - ODERWANIE SAMOLOTU I PRZEJSCIE NA WZNOSZENIE - SPADEK MOCY SILNIKA W TRAKCIE WZNOSZENIA - PRZERWANIE WZNOSZENIA - PRZECIAGNIĘCIE SAMOLOTU - UTRATA KIERUNKU W LEWĄ STRONĘ - UDERZENIE W POWIERZCHNIĘ ZIEMI OGONEM SAMOLOTU, NASTĘPNIE PODWOZIEM GŁÓWNYM I PRZEDNIM, LEWA KOŃCÓWKĄ SKRZYDŁA - OBRÓT W LEWO O OK. 100-110 STOPNI. - POŻAR SAMOLOTU - OPUSZCZENIE KABINY SAMOLOTU PRZEZ PASAZERA I PILOTA - BEZSKUTECZNA PRÓBA UGASZENIA POŻARU SAMOLOTU. 	<p style="text-align: center;">WZNOSZENIE PO STARCIE</p>

CZĘŚĆ OPISOWA:

Opis nie powinien zawierać więcej niż 200 słów i przedstawiać informacje w następującej kolejności:

- 1) Krótki opis zdarzenia, z uwzględnieniem sytuacji nagłych i znaczących informacji;
- 2) Dodatkowe uwagi, z uwzględnieniem szczegółowej informacji dot. przedmiotów, które zostały zamieszczone pod nagłówkiem „inne”.
- 3) Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa lub podjęte działania naprawcze lub takie, które są brane pod uwagę.

Uwaga: Zalecane jest wypełnianie literami drukowanymi lub na komputerze

Pilot zawodowy samolotowy wraz pasażerem przybyli na inne miejsce przystosowane do startów i lądowań Jastarnia w celu wykonania lotu samolotem AT-3 R100 na lotnisko EPOD. W tym samym czasie przygotowywał się do lotu samolotem Cessna 182 inny pilot. Po określeniu kierunku wiatru na podstawie wskazań wskaźnika wiatru jak i podrzucanej trawy piloci przyjęli, że właściwym do startu będzie kierunek 135 stopni. Pilot samolotu Cessna 182 wykonał start z kierunkiem 135. W tym czasie pilot samolotu AT-3 R100 przygotowywał samolot do lotu. Po uruchomieniu silnika pilot przekołował na miejsce poza ogranicznikami początku pasa startowego na kierunku 135 stopni. Po zatrzymaniu pilot wykonał próbę silnika. Wszystkie parametry były w normie. Po wykonaniu czynności według listy kontrolnej pilot rozpoczął start. Po oderwaniu samolot przeszedł na wznoszenie w trakcie, którego silnik samolotu stracił częściowo moc. Samolot przestał się wznosić i zaczął „przepadać”. Pilot ostrzegł pasażera o zagrożeniu zderzenia z ziemią i starał się utrzymać samolot w osi startu i na dużych katach natarcia. Pierwszy kontakt z powierzchnią ziemi nastąpił częścią ogonową następnie podwoziem głównym i przednim oraz silnikiem. Po obrocie w lewo o ok. 100-110 stopni samolot zatrzymał się i zaczął się palić. Pasażer, a następnie pilot opuścili samolot i podjęli nieskuteczną próbę gaszenia pożaru. W wyniku doznanych obrażeń pilot i pasażer zostali przewiezieni do szpitala.

WYDANE ZALECENIA PROFILAKTYCZNE

NIE WYDANO.

PROPONOWANE ZALECENIA PROFILAKTYCZNE

W dniu 18.07.2011 r. starty samolotów Cessna 182 i AT-3 R100 odbywały się na kierunku 135° z pasa startowego o długość 600 m. Starty w tym kierunku odbywały się na naturalne przeszkody terenowe znajdujące się w odległości 80 m od końca pasa startowego (linia drzew o wysokości od 14 do 20 m AGL).

W polskich przepisach lotniczych zgodnie, z Wytycznymi Nr 1 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 21 marca 2008 r. w sprawie innych miejsc przystosowanych do startów i lądowań statków powietrznych, nie są określone wymagania jakie powinny spełniać Inne Miejsca Przystosowane do Startów i Lądowań Statków Powietrznych. W związku z powyższym wskazane by było ze względu na bezpieczeństwo operacji lotniczych stosowanie przez zarządzających ww. miejscami zapisów zamieszczonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury¹ w sprawie wymagań dla lądowisk, a w szczególności dotyczących: długości pasa startowego oraz powierzchni określających dopuszczalną wysokość obiektów naturalnych i sztucznych z obydwu kierunków pasa startowego.

Dowódcy przed podjęciem decyzji startu na tym kierunku powinni zwrócić szczególną uwagę czy faktyczne osiągi statków powietrznych zapewniają bezpieczny przelot ponad szczytami istniejących przeszkód terenowych.

PIECZĄTKA I PODPIS KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM BADAWCZYM

Podpis nieczytelny

¹ ROZPORZĄDZENIA MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie wymagań dla lądowisk (Dz. Urz. Nr 170 Poz. 1791) znajdują się następujące zapisy: § 5.1 „Długość pasa startowego na lądowiskach powinna być taka, aby statek powietrzny (lub zespół statków powietrznych w przypadku lotów holowanych) przy bezwietrznej pogodzie, po oderwaniu się na końcu pasa mógł przejść na wysokości co najmniej 15 m ponad szczytami istniejących obiektów stałych i tymczasowych, aż do osiągnięcia wysokości 100 m ponad wzniesieniem lądowiska”. oraz § 5.2 „Pasy startowe, na lądowiskach dla samolotów i szybowców, powinny mieć rozporządzalną długość rozbiegu co najmniej o 50% większą od długości wymaganej dla statku powietrznego korzystającego z danego lądowiska, odpowiednio skorygowaną ze względu na rodzaj i spadek nawierzchni”.